

Frimärksklubben i Mitt hjärta...

Hur skall jag kunna beskriva en oerhört stark känsla med ord? En känsla som fanns bara inom mig och en känsla som är 40-50 år gammal? Kan man skriva om känslor när det skall handla om frimärken? Ja möjligen kan den som varit med om denna upplevelse själv förstå detta och kanske, kanske känna en ilning av igenkännande.

En lång historia i kortform är att jag fick ett Hela Världen startpaket i julklapp vid sex års ålder. Trista frimärken på klipp i medföljande påse. Jag började jaga runt huset efter begagnade kuvert med frimärken. Bara kunga-gubbar.. men så, ett 20 öre Nobel 1961! Det första svenska bildmärke jag sett, och då slog blixten ned. Det var det märket som löste ut hela lavinen av goda men svårförklarade känslor. Jag visste nu att detta med frimärken var en VIKTIG del av mitt liv för mycket lång tid framöver... det där var naturligtvis den vuxnes ord och tankar, som sex-sjuåring varken tänkte eller formulerade jag mig så. Och det är där *känslan* kommer in. Känslan av att ha hittat rätt.

En sak som säkert bidrog till att jag fastnade så oerhört hårt just för frimärken var att jag tidigt hade både sinne och intresse för färg, form och material. Jag kunde halvt förälska mig i en bit färgad genomskinlig plast eller de skimrande glaskulor man spelade med. De estetiska omslagen till tidningen Illustrerade Klassiker var viktigare än innehållet. När det kom gula, blå och svarta legobitar höll jag på att gå i taket av lycka. Färg och form. Ständigt färg och form.

När märket Visby Ringmur kom ut 1965 så fattade jag enormt tycke för 2-kronans blå nyans och jag hävdar fortfarande att detta är den vackrast återgivna blå färgen någonsin.

Till och med dofter var inblandade i mina växande känslor för frimärkena. Doften av en ny insticksbok med pergamynfickor, mellanlägsblad och krokodilskinn-imitation.. en doft jag förknippar med en omvälvande 'att-ha-glädje'. En tom insticksbok att fylla, kan livet bli bättre än så? Doften inne på Arne Jonzons bokhandel, en likartad doft som insticksböckerna. Kan en hobby dofta? Absolut, jag glömmer det aldrig. Inte lördagarna heller, då fick jag följa pappa till den lilla frimärksaffären i Sundsvall och välja ut en serie. Rumänska idrottare, fascinerande vackra märken. San Marino-serien OS i Rom 1960. Ett lejon från Tanganyika, en hyena från Övre Volta. Jag tröttnade aldrig på att bläddra i mina insticksböcker, studera motiv och färger. Flytta märken hit och flytta märken dit. För en liten kille som inte hade syskon var detta, tillsammans med Legobyggandet, den perfekta ensamarnshobbyn.

För att ingen skall tro att jag ägnade åren mellan 6-12 till enbart frimärken så var det inte så. Ett mycket starkt intresse för all sorts sport pockade på, både att utöva och att titta på. Musik var också alltid närvarande. På lördagarna skrev jag stadigt mina tio-i-topp-listor i den röda anteckningsboken.

Efter bara ett par-tre år var jag redan en driven frimärkssamlare. Jag hade besökt Frimärkshuset i Stockholm och ägnade flera timmar där åt att söka ut lämpliga paket att köpa. Personalen roade sig förmodligen med att stoppa tillbaka mina ögon in i huvudet eftersom de höll på att falla ut på grund av alla godsaker som fanns i butiken. Kanske köpte jag ett paket med 800 olika Holland. För jag vet att jag den sommaren ägnade många timmar i en fjällstuga åt att sortera just Holländska märken, långa serier i olika valörer. Trivsamt. Ny insticksbok hade jag också, en riktig jätte som svalde många olika länder. Jag började få bra kontroll på vad som var samling och vad som var bortbytbara dubletter.

Min kompis Jannes föräldrar umgicks flitigt med samlarlegendaren Ivar Jonsson och jag gissar att det var där jag hörde DET! Att det fanns en klubb i staden för bara frimärkssamlare. Det var svindlande nyheter för en liten kille som betraktade sina frimärken och sitt samlande som det viktigaste i livet. Detta utspelade sig hösten 1966 och utgången var given, jag måste dit. Jag fick följa med min äldre vän Jan på ett möte och jag tyckte att jag kommit till himlen. En klubb med mäktiga män och alla samlade frimärken, precis som jag. Eftersom jag alltid varit en försynt person så gjorde jag inget väsen av mig vid mina besök utan tittade nog mest mig storögt omkring på allt som fanns att se i frimärksväg. Någon i föreningen, minns inte vem, gjorde mig dock uppmärksam på att det tyvärr fanns en åldersgräns på deltagande i mötena. Denna gräns var satt till tolv år och jag var ju blott tio år gammal. Jag tror inte jag fällde någon tår över detta besked utan det var nog mer väntat än ledsamt. Jag fick fortsätta att idka mitt samlande bland alla kompisar som i större eller mindre skala också brann för detta med frimärken. Jag började få ytterligare struktur på mitt samlande och nu gällde hela Norden och förtrycksalbum. Angående den där tolvårsgränsen.. den har jag velat syna som vuxen om den verkligen existerat. Kanske tyckte bara farbröderna att en tioåring var lite väl felplacerad i sällskapet. Nåväl...

Året 1968 fyllde jag i alla fall tolv år och kunde äntligen få besöka klubbmötena igen! Jag har alltid varit en funderande och reflekterande person, även som liten kille. Min bestående slutsats av att ha tittat på alla dessa stora samlare på frimärksklubben var att samtliga måste vara oerhört förmögna män! Det var den enda rimliga slutsatsen efter att ha sett allt de kunde plocka fram av bytesmaterial. Där kunde finnas höga valörer av Kongressen, där jag själv med möda fått ihop ett trasigt femöresmärke. Dessutom vapenmärken som jag bara sett på bild och någon kunde också visa upp 4-skillingar. Milde tid. Detta var himmelriket!

Någon gång kring 1968 hörde jag också talas om en kille uppe på Kungsvägen som sades ha mycket frimärken, det var Dan Carlsén det. Att han hade mycket frimärken stämde. Det stämde också bra mellan oss och det var starten på en livslång vänskap som grundades genom samlarintresset. Vi gick från små pojkar till män (nåja..), det starka och ständiga frimärksintresset blandades med fiske, friluftsliv och mycket annat. Under en följd av år lärde vi oss allt möjligt och omöjligt som rörde frimärkena och konsten att samla. Regniga dagar i början på 70-talet kunde vi sitta hemma hos Dan och värdera våra samlingar efter Facit och vi slog prydligt in alla siffror på oändliga kassaremsor.

Jag har faktiskt varit med om att skapa en milstolpe i föreningens historia. 1969 berättade jag vitt och brett för mina kompisar om den fantastiska frimärksklubben och allt spännande som hände där. En ett år yngre kamrat nappade på förslaget att göra ett besök, vi kan kalla honom Göran. Han ställde en del invanda mönster i klubben på huvudet. Göran for runt som ett yrväder i lokalen, han var högljudd och under auktionen bjöd han gärna över med fem öre fast han förmodligen inga pengar hade. Allt detta var naturligtvis oerhört pinsamt för mig som hade bjudit in honom. Efter bara ett par sådana möten fattade styrelsen ett osedvanligt snabbt beslut, det måste skapas en ungdomssektion omgående! Om inte annat för att återställa det förlorade lugnet. Sålunda uppstod *Ungdomsklubben!* Vi hade våra möten på lördagarna, kanske minnet sviker men jag tror det kan ha varit på Södermalms skola. Den outtröttlige Axel Bergqvist höll i mötena och hade den omåttligt snälle och omtyckte Sven Gustavsson som hjälpreda. Vi bytte märken, hade enkla urval och lärde oss tvätta av märken. En frimärksgrundskola helt enkelt. Deltagare? Jag och Dan var en stabil grund-duo. Sedan kanske namn som Halenius, Bolin, Abelsson och Lundmark. Ovan nämnde Göran dök aldrig upp vad jag kan minnas. Mitt mest bestående minne är att en yngre förmåga, möjligen vid namn Nils, gjorde 'i byxorna' under ett möte. Helt obegripligt. Jag har kvar en knivskarp bild på näthinnan av Axel ledandes den unge pojken mot toaletten med orden 'men Nils, vad har du gjort'? Den tålmodige Bergqvist fick nog en och annan tvivelaktig tanke kring sin ungdomsledargärning då..

Under några av de kommande åren var jag och min vapendragare Dan alltid presenterade som 'två gäster från ungdomsklubben' när Axel hälsade deltagarna välkomna på de 'riktiga' klubbmötena. Vi skötte oss bra, enda plumpen i vårt protokoll var de fyndpåsar vi helt genialt kommit på att lämna in till auktionerna. Något fint ringtypsmärke överst i påsen men sedan var fyndchansen ungefär noll komma noll.. jag tror det var tur att ytterst få visste vem som lämnat in dessa närmast bedrägliga påsar..

1974 blev jag dock till slut en fullvärdig seniormedlem och har varit så sedan dess. Vissa år har jag varit en flitig mötesbesökare med full närvaro. Andra år har det varit mer sparsamt med besök. Perioden 1983-92 var närmast att likna med ett långt uppehåll, tre barn och högnivå-idrottande tog det mesta av fritiden. Mitt samlande hade också tagit en tråkig vändning under 1980-talets början, affärssinnet hade väckts rejält och tog med tiden död på denna min äkta samlarglädje som jag beskrivit i inledningsstycket ovan. När jag numera betraktade ett vackert frimärke såg jag i stället en femtiolapp.. Det är klart att det påverkade min relation till klubben och bidrog till mitt mötesuppehåll, jag ägnade min möjliga frimärksfritid till allehanda affärer i stället. Jag har kämpat hårt för att komma ur denna mammon-fälla men det är inte lätt. Ingen skulle hellre än jag önska att återigen kunna glädjas åt ett, sannolikt värdelöst men vackert, frimärke från San Marino. För den känslan skulle jag offra ett finger, åtminstone på vänstra handen.

På senare år har jag oftast suttit tillsammans med Yngvar Persson på mötena. Jag tror jag törs säga för oss båda att vi trivts bra tillsammans. Yngvar har alltid haft ett gott öga till mig, kanske grundat under mina år som pingis-spelare på 70-talet då vi gick en och annan vänskapsmatch ute i Matfors. Kanske också grundat på att vi kan växla mellan att skämta med varandra och stundtals prata mer allvar. Nåväl, några gånger har jag skojat med denne min bordsgranne. Vid ett tillfälle fick vår djupt seriöse Sverige-klassiskt-topsamlare i uppdrag av mig att ropa in en kakburk med Hela Världen, förmodligen skulle jag själv i väg på fotboll den kvällen. Yngvar skämdes rejält när han höjde sin spade för att ropa hem det objektet. Roligast var dock en gång när jag insåg att han förmarkerat samma objekt som jag i auktionslistan.. ett vackert ringtypsmärke. Precis när det närmade sig utrop för det objektet lyckades jag obemärkt gömma hans auktionsspade så i stället för att konkurrera med mig så letade han febrilt efter sin numrerade spade... Jag fick köpa objektet till utropspriset.

Numera är jag åter en sällanbesökare på klubbens måndagsmöten, det blir kring tre-fyra besök per år. Giffarnas matcher går alltid före (endast egen begravning går före en GIF-match) Ibland sätter jobbet på SDC käppar i hjulet och ibland kommer jag inte ens ihåg att det är en mötesmåndag, så illa kan det vara. Såsom webmaster har jag dock en löpande syssla att uppdatera klubbens hemsida och det fungerar som en väckarklocka för mig.

Om frimärkssamlandet varit en röd tråd i mitt liv, så har Frimärksklubben varit 'den röda tråden i den röda tråden...' . En tråd som hjälpt mig att hålla liv i mitt samlande och relationen till frimärkena.

Lår fyller Frimärksklubben ett hundra år. Smaka på siffran, ett hundra år! En mycket ansenlig ålder för en förening. Trots att jag själv inte är lastgammal så har jag varit med om hela 46 år av denna nu hundraåriga resa. Jag kan tänka mig att läsaren av dessa rader tänker att det är alla de frimärken som passerat revy framför mina ögon på klubben som satt de djupaste avtrycken hos mig.

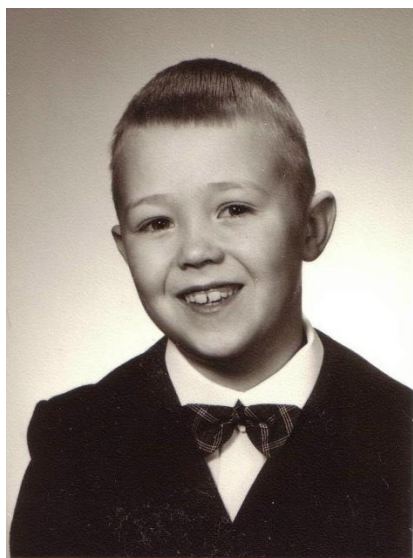
Så är det dock inte, det är faktiskt människorna jag mött! Såsom den alltid gentlemannamässige Gunnar Sjögren, 'Tonsättaren', den rundhylte auktionisten P-A Carlsson och den klurige Hasse Schmidt. Dessutom Ronnie med kepan, den skämtsamme Stig Rönström med landgångarna, Ruben, 'JoRo-pojkarna' och cirkulations-föreståndaren Holger 'Läder' Widegren. 'Kronbloms' farsa. Icke att förglömma 'Pettsson', den eftertänksamme Gunnar Sundström, DC så klart, Curt-Johan med byrån, den trevlige ordningsmannen och skämtaren Mahlander, legendaren Ivar Jonsson - alltid med handlarmössan på, tjänste-Leif och tordönsrösten Hammarberg! Eller varför inte läraren Gabrielsson, den alltid kloke Göran Ålund, den evige polotröjebäraren och alltid korrekte Axel 'Berkan' Bergqvist, cyklisten Näslund, den trevlige dansken Mortensen och den allestädes närvarande frågesports-fantomen 'YP'. Det är alla dessa människor, och många andra onämnda frimärkssjälur jag mött, som gett upphov till rubriken på dessa rader, *Frimärksklubben i Mitt hjärta*. Jag gratulerar föreningen till den imponerande åldern av hundra år och hoppas innerligt att det kommer att finnas samlarunderlag nog för att kunna fira fler jubileer i framtiden.

Sundsvall i maj 2012

Olle Håkansson

Färger och former som uppskattades av den mycket unge samlaren

Författaren då det begav sig